

extrémní klimatické jevy - BOUŘKA

Vzniká nejčastěji v letních dnech, zejména v odpoledních a večerních hodinách.

Na jižní Moravě je těchto dnů v průměru 10 až 20 za rok.

Bouřka bývá doprovázena elektrickými výboji (blesky), přívalovými dešti, silným nárazovým větrem a často také krupobitím.

Největší riziko představují právě blesky, které jsou každoročně zdrojem požárů a také příčinou zranění (popálení) či usmrcení osob.

Přívalové deště doprovázející bouřku jsou ve většině případů krátkodobého charakteru.

Občas mohou být tyto srážky mimořádně intenzivní, kdy voda nestačí z ohrožené oblasti normálně odtéct. To má za následek vznik tzv. přívalových („bleskových“) povodní.

Nárazový vítr je nebezpečný svým působením na předměty, které nás obklopují.

Důsledkem jsou např. pády stromů, sloupů nebo drátů elektrického vedení, částí budov apod., což může způsobit zranění osob

Co se týče krupobití, to představuje nebezpečí zejména tehdy, vyskytnou-li se kroupy o průměru větším než dva centimetry, mohou způsobit vážná zranění osob, zvířat a škody na majetku.

JAK POZNÁTE, ŽE SE BLÍŽÍ BOUŘKA

znakem blížící se bouřky je zpravidla horko, dusno, tvoří se charakteristické mraky (husté, velké, tvarem připomínající kovadlinu), zvedá se vítr, z dálky je slyšet hřmění a jsou vidět blesky.

OBECNÉ RADY

Plánujete-li nějakou cestu (výlet na kole, pěší túra apod.), sledujte předpovědi počasí.

V případě, že během dne hrozí bouřky, raději cestu odložte.

Vidíte-li, že se bouřka již blíží, raději zůstaňte doma a nikam nevycházejte ani nevyjíždějte.

Za bezpečný se považuje úkryt v dobře uzemněných, zděných, kamenných nebo železobetonových stavbách.

Abyste byli ochráněni před bleskem co nejlépe, je nutné mít v pořádku hromosvodní soustavu.

Kromě toho, že hromosvod uchrání váš dům před poškozením, resp. požárem, ochrání i vás před zraněním či usmrcením. Instalaci a údržbu hromosvodní soustavy svěřte odborné firmě.

V žádném případě se do takové činnosti nepouštějte sami!

Rovněž je nutná pravidelná revize, kterou by měl provádět licencovaný revizní technik.

Doporučujeme nechat zkontrolovat hromosvodní soustavu alespoň jednou za pět let.

Myslete na to, že nefunkční nebo zanedbaný hromosvod vás před bleskem neochrání!

V případě vzniku škody můžete přijít i o náhradu od pojišťovny.

JSTE-LI DOMA

Zkontrolujte uzavření všech oken a dveří a v blízkosti domu (na zahradě) upevněte volně položené předměty (nebo je uschovejte, je-li to možné), odveďte do bezpečí zvířata, ukryjte automobil do garáže.

Odpojte anténu z televize a elektrické spotřebiče od sítě (mimo ledničky a mrazničky) a připravte se na možný výpadek elektrického proudu (svítilna, svíčka a zápalky).

Zdržujte se dále od oken, elektrospotřebičů, zásuvek, telefonu, kamen a vodovodu.

Blesk se může šířit el. a telefonní sítí, vodovodními trubkami i trubkami ústředního topení.

Raději při bouřce netelefonujte, nepoužívejte PC, neumývejte nádobí a nekoupejte se.

JSTE-LI V PŘÍRODĚ

Jste-li venku a nemáte-li možnost se ukrýt do budovy, v žádném případě se nezdržujte na otevřených a vyvýšených místech v krajině.

Nacházíte-li se zrovna na horském hřebeni nebo vrcholcích hor, pokuste se dostat co nejrychleji dolů.

V otevřené krajině vyhledejte co nejnižší polohy (údolí) – pozor však na přívaly vody.

Pokud nemáte možnost dostat se rychle dolů, zaujměte co nejnižší polohu (nelehejte si však na zem!).

Je nutné mít se zemí co nejmenší kontakt – dřepněte si „na bobek“, nohy mějte co nejbliž u sebe, ruce u těla, hlavu schovejte mezi ramena a zavřete oči.

Je-li vás více, nebudte v tělesném kontaktu, ale držte se dál od sebe.

Tím eliminujete riziko zasažení skupiny bleskem a zvýšíte tak pravděpodobnost možnosti poskytnout první pomoc prostřednictvím nezasažené osoby.

Neschovávejte se pod vzrostlými stromy, skalními převisy, vstupy do jeskyní, šachet apod.

Bezpečný není ani pobyt ve staveních bez hromosvodu (chatky, dřevěné boudy), ve stanu (stanové tyčky přitahují blesky) a v otevřených stavbách (altánek, autobus. zastávka, skleník, garáž bez vrat, zříceniny hradů apod.).

Velmi nebezpečné je zdržovat se v blízkosti vodních toků nebo vodních ploch.

Jste-li ve vodě, rychle vylezte ven a vzdalte se od vody (opustte člun, loď, lehátko, ...).

Nedotýkejte se a ani nebudte v blízkosti kovových předmětů (žebříky, ocelová lana, zábradlí, plot apod.). I stožár nebo pouliční lampa jsou nebezpečné.

Nepoužívejte deštník, golfové hole a další vodivé předměty.

Vyvarujte se jízdy na kole, motorce, in-line bruslích, běhání.

Pokud dojde k pádu drátů elektrického vedení na zem, v žádném případě se jich nedotýkejte a ani se k nim nepřibližujte.

Jste-li v jejich bezprostřední blízkosti, snažte se od nich vzdálit tím, že budete dělat drobné krůčky.

Pamatujte: Jste-li v otevřené krajině, žádné místo není bezpečné!

I když se zdá, že bouřka již odchází, dodržujte stále zásady opatrnosti alespoň po dobu 30 minut od posledního blesku či zahřmění.

JSTE-LI V AUTOMOBILU

Pobyt v automobilu během bouřky je relativně bezpečný za předpokladu, že má vozidlo uzavřenou plechovou karoserii (nikoli kabriolet s plátěnou střechou).

Zastihne-li vás bouřka na silnici, v každém případě zůstaňte ve vozidle.

Nevystupujte (vystupování je velice rizikové zejména tehdy, jsou-li pneumatiky a okolní terén ještě suché).

Dále zavřete okna a dveře a nedotýkejte se kovových částí vozu.

Jízdu přizpůsobte povětrnostním podmínkám – zpomalte, je-li to možné tak i zastavte na bezpečném místě a přečkejte bouřku.

PO SKONČENÍ BOUŘKY

Po bouřce zkontrolujte okolí domu (možnost požáru od zásahu bleskem, další škody způsobené deštěm, krupobitím nebo větrem - zejména všechna okna a stav střešní krytiny).

Jste-li ve vozidle, zkontrolujte stav vašeho vozu, zejména pneumatik, čelního skla a karoserie.

Pokud je vše v pořádku, velmi opatrně pokračujte v jízdě – komunikace mohou být poškozeny nebo zataraseny.

Pokud jste utrpěli nějakou materiální škodu, pečlivě si vše zdokumentujte (fotoaparát, kamera) pro potřeby pojišťovny (náhrada škody).

Úrazy způsobené bleskem

Příznaky mohou být rozmanité (slepota, protržení bubínku, špatné prokrvení a ztráta citlivosti končetin, popáleniny od kovových předmětů v kontaktu s kůží, srdeční zástava).

V důsledku tlakové vlny dochází k pádům nebo zasažení padajícími předměty.

Typické jsou Lichtenbergovy obrazce na kůži (paprsky podobné mrazivým obrazcům na okenní tabulce).

První pomoc při zasažení bleskem

Při poskytování první pomoci vždy dbejte na vlastní bezpečí.

Vždy nejdříve pátrejte po stavu vědomí a přítomnosti dýchání.

V případě že postižená osoba je v bezvědomí a nedýchá normálně, okamžitě zahajte resuscitaci.

Další opatření provádějte dle zjištěných poranění.

V případě zasažení více osob, poskytněte pomoc co nejdříve těm, kteří jsou v bezvědomí a nedýchají! Kardiopulmonální resuscitace osob zasažených bleskem má vyšší naději na úspěch, než v případě postižených srdeční zástavou z jiných příčin.

zdroj: HZS Jihomoravského kraje